

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

Όνομα:

Βαθμός:

Τμήμα:

Ημερομηνία:

Θουκυδίδου *Ιστορίαι*, 3, 74.3-75.4.1

ΚΕΙΜΕΝΟ

Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὡς ἑκάτεροι ἠσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν· καὶ ἡ Κορινθία ναῦς τοῦ δήμου κεκρατηκότος ὑπεξανήγετο, καὶ τῶν ἐπικούρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἠπειρον λαθόντες διεκομίσθησαν. Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὀπλίταις· ξύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ξυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρίναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἦσόν τι ἐν κινήσει ὧσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν. Καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε το απόσπασμα: «Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένη ἡμέρᾳ ... ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι.»

Μονάδες 30

2. Ο Νικόστρατος φτάνει στην Κέρκυρα και προσπαθεῖ να εξασφαλίσει συμφωνία ειρήνευσης ανάμεσα στους δημοκρατικούς και τους ολιγαρχικούς. Αφού αναφέρετε τους ὅρους αὐτῆς τῆς συμφωνίας (μονάδες 4), να τὴν αξιολογήσετε ἀπὸ διπλωματικὴ καὶ στρατιωτικὴ ἀποψη. (μονάδες 6)

Μονάδες 10

3. Ποια ήταν η πρόταση των αρχηγών των δημοκρατικών στον Νικόστρατο και σε τι αποσκοπούσε;

Μονάδες 10

4. «Έτσι οι εμφύλιοι σπαραγμοί έγιναν αιτία ν' απλωθή σ' όλο τον ελληνικό κόσμο κάθε μορφή κακίας και το ήθος, που είναι το κύριο γνώρισμα της ευγενικής ψυχής, κατάντησε να είναι καταγέλαστο κ' εξαφανίστηκε. Ο ανταγωνισμός δημιούργησε απόλυτη δυσπιστία και δεν υπήρχε τρόπος που να μπορή να την διαλύση, ούτε εγγυήσεις ούτε όρκοι φοβεροί. Όλοι, όταν επικρατούσαν, ξέροντας ότι δεν υπήρχε ελπίδα να κρατηθούν μόνιμα στην εξουσία, προτιμούσαν, αντί να δώσουν πίστη στους αντιπάλους τους, να πάρουν τα μέτρα τους για να μην πάθουν οι ίδιοι».

Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3, 83.1-2 [Μετάφραση: Άγγελος Βλάχος]

Οι παρατηρήσεις του Θουκυδίδη για την ανθρώπινη συμπεριφορά στο μεταφρασμένο κείμενο επιβεβαιώνονται από την αφήγηση των γεγονότων στην Κέρκυρα (στο πρωτότυπο κείμενο);

Μονάδες 10

5. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **κράτος, αλήθεια, πρόγονος, διαμονή, προνόμιο.**

Μονάδες 10

6. α. Να μεταφέρετε τις λέξεις στην πτώση που ζητείται. (μονάδες 5)

τήν νύκτα : δοτική πληθυντικού

τήν ἡπειρον : αιτιατική πληθυντικού

όπλίταις : κλητική ενικού

τούς αἰτιωτάτους : δοτική ενικού

(έν) κινήσει : να μεταφερθεί στον αντίθετο αριθμό

β. Να μεταφέρετε τους παρακάτω ρηματικούς τύπους στον χρόνο που σας ζητείται, χωρίς να κάνετε καμία άλλη αλλαγή (πρόσωπο, έγκλιση κλπ.). (μονάδες 5)

ύπεξανήγετο : Αόριστος β'

έπρασσε : Παρακείμενος

διεκομίσθησαν : Παθητικός Μέλλοντας

πείθουσιν : Υπερσυντέλικος

καταλιπείν : Ενεστώτας

Μονάδες 10

7. α. Να προσδιορίσετε τη συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων αντωνυμιών του κειμένου: *άλληλοις, οί, τούς αυτούς, ταῦτα, αυτοί*. (μονάδες 5)

β. (...) *καί ή Κορινθία ναῦς τοῦ δήμου κεκρατηκότος ύπεξανήγετο* : Να προσδιορίσετε τη συντακτική λειτουργία όλων των όρων της παραπάνω πρότασης. (μονάδες 5)

Μονάδες 10

8. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης:

α. εξορίστηκε από την Αθήνα εξαιτίας της αριστοκρατικής καταγωγής του.

β. χρησιμοποιεί αρχαιότερους τύπους λέξεων, όπως αϊεί αντί για αεί.

Ο Ξενοφώντας:

γ. έχασε τον γιο του, τον Γρύλλο, στη μάχη της Μαντινείας (362 π.Χ.).

δ. δέχθηκε βαθύτατη επίδραση από την ηγετική φυσιογνωμία του Περικλή.

ε. έγραψε τα *Ελληνικά* που αποτελούν τη σπουδαιότερη πηγή για τα γεγονότα της περιόδου 431-411 π.Χ.

Μονάδες 10